

An aerial photograph showing a wide river with several meanders. The river is surrounded by dense green forests. In the foreground, there are agricultural fields, some of which appear to be harvested or in a different stage of growth. The overall scene is a mix of natural and human-made environments.

Talajvédelem Erózió és Defláció

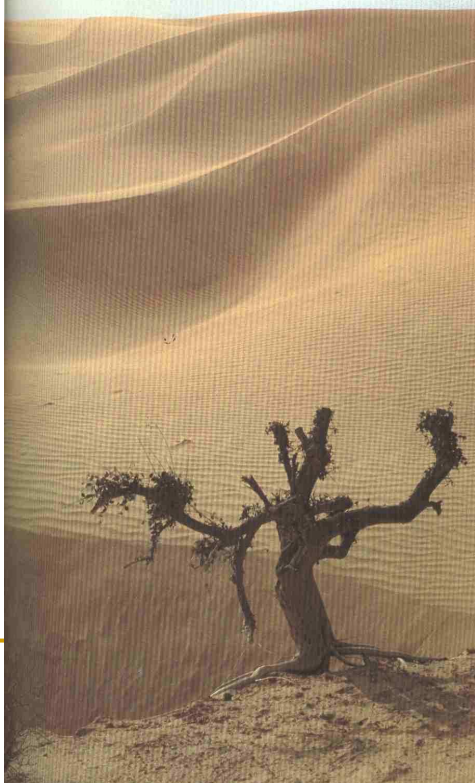

1.4. Talajvédelem

- Ahogy a természeti erők hatására kialakul a termőtalaj, ugyanúgy le is pusztulhat.
  - A természeti erők talajromboló munkája **a víz és a szél** káros hatásaiban mutatkozik meg.
    - A víz talajpusztító munkáját **erózió**nak,
    - A szél káros hatását **defláció**nak nevezzük.
  - A talajvédelem feladata a talajpusztulás megelőzése, megakadályozása.
-

1.4.1. Az eróziót befolyásoló tényezők

- A víz talajromboló hatása a dombvidéki lejtős területeken a talaj és vele együtt a növényzet valamint a tápanyagok elhordásában jelentkezik.
  - Az erózió előidézésében az esőnek és az olvadó hónak van szerepe.
  - Az erózió hatását befolyásolják:
    - - a domborzati viszonyok,
    - - a csapadék mennyisége és gyakorisága,
    - - a talaj tulajdonságai,
    - - a növényzet.
  - Az erózió a lejtés fokától függően több formában jelentkezik.
    - felületi,
    - barázdás,
    - árkos és
    - vízmosásos erózió.
-

1.4.2. Az erózió elleni védekezés módjai

- A védekezés alapelve a víz lefolyásának megakadályozása és a talaj vízbefogadó képességének növelése.
  - Lejtés meredekségét megváltoztatni nem tudjuk. Befolyásolható azonban a víz sebessége azáltal, hogy a lejtőn **keresztben** a rétegvonalaknak megfelelően **5-10 m széles és 30-40 cm magas talajhullámokat un. sáncokat** készítünk.
  - Lehetséges módja a területrendezés és a teraszok kialakítása.
  - A 25%-nál meredekebb lejtők nem alkalmasak szántóföldi művelésre.
  - A talaj védő vetésszerkezet kialakítása során a széles sortávolságú növények a sík vagy enyhébb lejtésű, a sűrű állományú takarmánynövények, évelő pillangósok a lejtősebb területekre kerüljenek.
  - A tenyészidő hossza is hatással van az erózió mértékére.
  - A talajművelés legfontosabb szabálya a rétegvonalak mentén történő talajművelés.
  - A talajművelés másik szabálya a mélyművelés, amellyel növeljük a talaj vízbefogadó képességét.
-

1.4.3. A defláció hatása

- A szél talajpusztító munkájának a talaj ok ki vannak téve, Ilyenek a **homoktalajok és a kotus láptalajok**, de előfordul olyan talajokon is, amelyeket a téli fagy vagy a nem megfelelő művelés elporosított.
  - A defláció nem csupán a talaj elhordásával okoz károkat, de vele együtt a tápanyagokat, sőt a vetőmagot is elviszi.
  - A szél által lerakott talaj betakarja a növényeket.
  - Nagy károkat okozhat a "homokverés", amely a fiatal, fejlődő növények leveleit felsérti és ezzel kiszárítja.
  - A defláció mértékét befolyásolja a talajszemcsék mérete, nedvességi állapota. A nedves talajszemcsék jobban összetapadnak, elmozdításuk nehezebb.
  - A talaj növényekkel való borítottsága csökkenti a szél erejét. A defláció veszélye annál nagyobb minél nagyobb a szél sebessége.
-

1.4.4. A defláció elleni védekezés módjai

- A deflációnak kitett terület növényekkel való borítottsága nem csak a szél erejét, de a talaj kiszáradását is csökkenti. A talaj minél kevesebb ideig maradjon növényzet nélkül.
  - A szerves anyaggal jól ellátott morzsás szerkezetű talajok jobban ellenállnak a szél pusztító munkájának.
  - Ezért nagy jelentőségű a homoktalajok szervestrágyázása.
  - A talajművelés inkább a tömörítésre irányuljon, mint a lazításra. Az őszi mélyszántás tavaszra halasztható.
  - A deflációnak kitett területen a szél erejének csökkentésében jó szolgálatot tesznek az **erdősávok**. A szél irányára merőlegesen telepített fapászták magasságuk többszörös távolságában megtörik a szél erejét.
-

Az erózió mértéke

